

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 24 maj 2019
(OR. en)

9562/19

**Interinstitutionellt ärende:
2018/0044 (COD)**

**JUSTCIV 127
ECOFIN 512
EJUSTICE 83
COMPET 423
CODEC 1129
IA 162**

NOT

från:	Ordförandeskapet
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Föreg. dok. nr:	9459/19
Komm. dok. nr:	7222/18 + ADD 1 + ADD 1 REV 1 + ADD 2 + ADD 2 REV 2 + ADD 3
Ärende:	Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om tillämplig lag för rättsverkan gentemot tredje man av överlåtelse av fordringar – Lägesrapport

I. INLEDNING

1. Förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om tillämplig lag för rättsverkan gentemot tredje man av överlåtelser av fordringar¹ lades den 12 mars 2018 fram av kommissionen som en del av handlingsplanen för kapitalmarknadsunionen. Förslaget grundas på artikel 81.2 (Civilrättsligt samarbete) i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och omfattas av det ordinarie lagstiftningsförfarandet. Vid framläggningen åtföljdes förslaget av ett meddelande från kommissionen om tillämplig lag på egendomsrättsliga verkningar av transaktioner med värdepapper² och en konsekvensbedömning³.
2. Målet med förslaget är att bidra till att öka gränsöverskridande överlåtelser av fordringar och därigenom underlätta tillgången till finansiering genom att på EU-nivå inrätta gemensamma lagvalsregler i vilka det anvisas vilken nationell lag som är tillämplig på rättsverkan gentemot tredje man av överlåtelser av fordringar.

¹ 7222/18 – COM(2018) 96 final.

² 7358/18 – COM(2018) 89 final.

³ 7222/18 ADD1 REV 1 + ADD2 REV 1.

3. Förslaget uttalade syfte är att föreskriva enhetliga regler för att anvisa vilken nationell lag som bör fastställa äganderätten till en fordran efter det att den har överlåtits på gränsöverskridande nivå, vilket kommer att avlägsna rättsliga risker och potentiella systemkonsekvenser på finansmarknaderna. Därför kommer förslaget att leda till rättssäkerhet, vilket kommer att främja gränsöverskridande investeringar, tillgång till förmånligare krediter och marknadsintegration. Förslaget bör också vara förenligt med befintliga unionsakter om tillämplig lag på privaträttens område, särskilt Rom I-förordningen, insolvensförordningen, direktivet om ställande av finansiell säkerhet, direktivet om slutgiltig avveckling och likvidationsdirektivet.
4. I detta sammanhang har kommissionen, som en generell regel, föreslagit att i en lagvalssituation ska lagen i det land där överlåtare har hemvist reglera rättsverkan gentemot tredje man av överlåtelser av fordringar. Enligt kommissionens bedömning skulle denna regel göra det lättare att förutse den tillämpliga lagen, eftersom tredje man i förväg kan fastställa var överlåtare är belägen. För att anpassa marknadsaktörernas behov för särskilda typer av fordringar (kontanter som krediteras ett bankkonto och fordringar som härrör från finansiella instrument) har kommissionen föreslagit två undantag från den generella regeln, på vilka lagen för den överlåtna fordran ska vara tillämplig. När det gäller tillämplig lag på rättsverkan gentemot tredje man av överlåtelser av fordringar i samband med en värdepapperisering har kommissionen föreslagit ett val mellan lagen i det land där överlåtare har hemvist och lagen för den överlåtna fordran för att göra det möjligt för både stora och mindre aktörer att delta i gränsöverskridande värdepapperisering.

5. Europaparlamentet antog den 13 februari 2019 sin ståndpunkt vid första behandlingen⁴ (som innehåller 24 ändringar till kommissionens förslag) med 546 röster för, 35 emot och 62 nedlagda röster. Europaparlamentet följde kommissionens förslag om att lagen i det land där överlåtare har hemvist ska reglera rättsverkan gentemot tredje man av en överlåtelse. Ledamöterna strök de bestämmelser i förslaget enligt vilka överlåtare och förvärvaren kan välja att den lag som är tillämplig på den överlåtna fordran ska vara tillämplig lag för rättsverkan gentemot tredje man av en överlåtelse av en fordran med avseende på en värdepapperisering.
6. Europeiska ekonomiska och sociala kommittén antog sitt yttrande⁵ om förslaget den 11 juli 2018 och Europeiska centralbanken avgav sitt yttrande på eget initiativ⁶ den 18 juli 2018.
7. Varken Förenade kungariket eller Irland har utnyttjat möjligheten, i enlighet med i artikel 3 i protokoll (nr 21) till fördragen om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, att delta i beslutet om och tillämpningen av den föreslagna åtgärden. Genom tillämpning av protokoll (nr 22) till fördragen om Danmarks ställning deltar Danmark inte i antagandet av den föreslagna åtgärden.

⁴ 6217/19.

⁵ 11427/18.

⁶ CON/2018/33. Det finns ingen skyldighet enligt fördragen att höra ECB.

II. ARBETET I RÅDET

8. Vid sina möten den 6 och 7 december 2018 tog rådet del av de föregående ordförandeskapens framsteg⁷ med detta ärende. Med utgångspunkt i arbetet under 2018 har ordförandeskapet utarbetat två reviderade texter till förslaget, som har behandlats av arbetsgruppen för civilrättsliga frågor (överlåtelse av fordringar) (nedan kallad *arbetsgruppen*). Fyra arbetsgruppsmöten, det senaste den 15 maj 2019, ägnades åt att behandla ordförandeskapets texter⁸.
9. Under de senaste månaderna har arbetsgruppen också inriktat sig på att få förtydliganden från kommissionen om förslagets finansiella aspekter och i synnerhet dess koppling till EU:s lagstiftning om finansiella tjänster och annan internationell och nationell lagstiftning som kan vara relevant för de aspekter av förslaget som rör kapitalmarknader, såsom transaktioner med värdepapper. I detta arbete har den biståtts av delegater från arbetsgruppen för finansiella tjänster. Dessutom har arbetsgruppen, tillsammans med kommissionen, beaktat en rad rättsliga frågor som tagits upp i fråga om förslaget. Vissa av dem har lett till ändringar som ordförandeskapet lagt fram i sina reviderade texter.

⁷ 14498/18.

⁸ Den senaste versionen återfinns i dokument ST 7889/19.

10. Följande huvudbestämmelser diskuterades under det första halvåret 2019:

- a) **Tillämpningsområde (artikel 1):** Arbetsgruppen välkomnade införandet av ”avtalsenlig subrogation” i förordningens tillämpningsområde för att säkerställa samstämmighet med Rom I-förordningen⁹. När det gäller undantagen från tillämpningsområdet krävs ytterligare förhandlingar om möjliga ytterligare undantag, med beaktande av att ytterligare undantag inte bör undergräva ett fullständigt uppnående av förslagets planerade mål, dvs. att undanröja den rättsosäkerhet som i nuläget föreligger i fråga om tillämplig lag för rättsverkan gentemot tredje man vid fall av gränsöverskridande transaktioner som omfattar fordringar.
- b) **Definitioner (artikel 2):** Samtidigt som man i ordförandeskapets text behöll några av de definitioner som ursprungligen föreslagits av kommissionen (t.ex. överlåtare, förvärvare, hemvist och finansiellt instrument) ändrade man andra (t.ex. överlåtelse, fordran, rättsverkan gentemot tredje man, kreditinstitut och kontanter) för att göra dem tydligare. Vidare införde man ytterligare definitioner i ordförandeskapets text (t.ex. värdepapperisering och säkerheter). Definitioner håller fortfarande på att granskas av delegationerna.

⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008 av den 17 juni 2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser (Rom I), EUT L 177, 4.7.2008, s. 6.

- c) **Tillämplig lag (artikel 4):** Arbetsgruppen har fortsatt att behandla den generella regel som kommissionen föreslagit (dvs. lagen i det land där överlåtare har hemvist) och dess undantag (t.ex. kontanter) mot bakgrund av dess fördelar (t.ex. förutsägbarhet) och nackdelar (t.ex. eventuellt behov av flera undantag, såsom t.ex. fordringar som härrör från finansiella instrument). Ett antal ytterligare undantag har föreslagits av några delegationer med de kräver alltså ytterligare bedömning av huruvida de är nödvändiga och motiverade. I detta avseende är en rad delegationer också positiva till att tillämpa en omvänd generell regel (lagen för den överlåtna fordran) med behov av vissa undantag (t.ex. factoring), som kommer att omfattas av lagen i det land där överlåtare har hemvist. I detta sammanhang kommer arbetsgruppen därför att granska fördelarna (t.ex. fastställandet av tillämplig lag för rättsverkan gentemot tredje man och gentemot gäldenären i enlighet med Rom I-förordningen) och nackdelarna (t.ex. mindre förutsägbarhet) med en sådan alternativ generell regel. Hittills har denna behandling visat att diskussionerna om vilken generell regel som ska antas och om förslagets tillämpningsområde kan hänga samman. Därför bör en omfattande analys av båda delarna av förslaget fortsätta parallellt med sikte på utarbetande av rådets ståndpunkt.

I ordförandeskapets förslag beaktade man också vissa delegationers synpunkter på behovet av ett annat anknytningskriterium i fall där en registrerad säkerhetsrätt till fast egendom (hypotekslån) eller lös egendom (pant) används som en säkerhet vid utlåning mot säkerhet. Diskussionerna om denna fråga visade att samtidigt som det antingen behövs ett annat anknytningskriterium eller, beroende på diskussionernas resultat, en bestämmelse som förtydligar att den nationella lagen om dessa arrangemang inte kommer att påverkas kanske detta behov föreligger endast i situationer där säkerheten (den registrerade säkerhetsrätten) är accessorisk i förhållande till fordran. Behandlingen av detta kommer att fortsätta.

- d) **Tillämpningsperiod (artikel 14):** Arbetsgruppens diskussioner går i riktning mot att det nya instrumentet endast ska tillämpas på överlåtelse av fordringar för vilka överlåtelseavtalet har ingåtts på eller efter denna förordnings tillämpningsdatum.

11. Arbetsgruppen har också behandlat de återstående bestämmelserna¹⁰ i förslaget, vilka ordförandeskapet inte, eller endast delvis, har ändrat i förhållande till kommissionens ursprungliga förslag. För vissa av dessa bestämmelser har förtydliganden i de motsvarande skälen planerats.

¹⁰ Universell tillämpning (artikel 3), Den tillämpliga lagens räckvidd (artikel 5), Överordnade tvingande bestämmelser (artikel 6), Grunderna för domstolslandets rättsordning (artikel 7), Uteslutande av återförvisning (artikel 8), Stater med fler än en rättsordning (artikel 9), Förhållande till andra bestämmelser i unionsrätten (artikel 10), Förhållandet till gällande internationella konventioner (artikel 11), Förteckning över konventioner (artikel 12), Översynsklausul (artikel 13) och Ikraftträdande och tillämpningsdatum (artikel 15).

III. SLUTSATS

12. Samtidigt som betydande framsteg har gjorts under det rumänska ordförandeskapet fortsätter delegationerna att ingående analysera förslagets innehåll och att behandla ordförandeskapets text. Med beaktande av förslagets komplexitet kräver därför dess möjliga inverkan på finansmarknaderna och dess förhållande till andra delar av unionsrätten ytterligare arbete på teknisk nivå innan rådet kan fatta något politiskt beslut. För detta ändamål väntar sig rådet ytterligare tekniska bidrag från kommissionen, framför allt om de finansiella frågor som tas upp i punkt 9.
13. Mot denna bakgrund uppmanas Coreper att överlämna denna lägesrapport till rådet så att rådet kan ta del av den vid sitt möte den 6 och 7 juni 2019.
